

JÄRFÄLLA KOMMUN

Skyltplan

för Järfälla kommun

Skyltplan för Järfälla kommun

2016-01-12

Upprättad av: Marlene Björ och Lina Gozzi

BESTÄLLARE

Järfälla kommun

Kontaktperson: David Nordin david.nordin@jarfalla.se

KONSULT

WSP Samhällsbyggnad, Falun

www.wspgroup.se

Kontaktperson: Marlene Björ marlene.bjor@wspgroup.se

Innehåll

Bakgrund	4
Regelverk mm	5
Vägmärken/lokaliseringsmärken.....	5
Bedömningsgrunder	5
Ansökan om vägvisning	6
Utbildningskrav för arbete på väg	6
Krav på skylttillverkare av vägmärken	6
Placering av vägvisning	7
Vägvisare	7
Textstorlek	8
Färgsättning	8
För upplysning om allmänna inrättningar m.m.	8
Placering i höjd- och sidled utanför gata/väg	8
Placering före en korsning (längdled) inom tätbebyggt område.....	9
Placering i anslutning till korsning	9
Reflexmaterial på lokaliseringsmärke	9
Stolpar/fundament för lokaliseringsmärkena	9
Skyltkortsförteckning	10

Bakgrund

Med anledning av att nu gällande vägvisningsplan för Järfälla kommun från 1986 bedöms vara inaktuell och behöver uppdateras upprättas en ny vägvisningsplan med tillhörande skyltplan. Skyltplanen innehåller skyltkort för vägvisning med lokaliseringmärken för biltrafik samt gång- och cykeltrafik i kommunen.

Skyltplanen redovisar typ av lokaliseringssymbol, symbolens storlek, textstorlek och reflexmaterial. Symbolens placering redovisas på karta i dwg-format och MapInfo, se även bilagor med ritningar.

Skyltplanen har under framtagandet kommunicerats med kommunens väghållningsmyndighet. De önskemål/synpunkter som inkommit från väghållaren har inarbetats i skyltplanen. Kommunen ska i de delar som berör det statliga vägnätet kommunicera detta i samråd med Trafikverket.

Det har inte ingått i uppdraget att se över eventuella byten av befintliga stolpar och fundament.

Vägmärken och andra trafikordningar har stor betydelse för att trafikanterna ska få vägledning, styrning och information för en effektiv och säker trafik. Vägmärken och andra ordningar ska vara utformade och placerade samt i sådant skick att de kan upptäckas i tid och förstås av de trafikanter som de vänder sig till¹. Vägmärkets storlek anpassas efter föreskriven hastighetsbegränsning och gatans funktion/vägtyp samt placeras i höjd- och sidled för optimal synlighet och läsbarhet, särskilt om läget i längdled inte kan varieras.

Hur vägmärkena placeras har även betydelse för säkerheten inom vägområdet. De får inte sättas upp så att det innebär fara för eller onödigtvis hindrar trafikanter. Särskild hänsyn ska tas till barn, äldre och personer med funktionsnedsättning. Permanenta vägmärken ska användas, sättas upp och placeras på ett enhetligt sätt.

Skyltplanen och skyltkortsförteckningen kan användas direkt av skyltillverkare.

1 Vägmärkesförordningen 2007:90

Regelverk mm

Vägmärken/lokaliseringssmärken

De regler som ger de grundläggande bestämmelserna för vägmärkens utformning, innebörd och användning är följande:

- Trafikförordningen (TrF 1998:1276) innehåller grundläggande bestämmelser för trafik på väg, men även att särskilda trafikregler får meddelas av kommunen som väghållningsmyndighet genom lokala trafikföreskrifter (LTF) för viss gata eller gatusträcka.
- Vägmärkesförordningen (VMF 2007:90) innehåller bestämmelser om vägmärken och andra trafikordningar. De allmänna bestämmelserna ställer krav på hur vägmärken ska sättas upp och hur de ska vara utförda. Vidare finns bestämmelser som reglerar uppsättning och underhåll av vägmärken och trafikordningar samt bestämmelser om kostnadsansvaret.
- Transportstyrelsens författningssamling (TSFS) innehåller myndighetsföreskrifter som gäller alla väghållare. En föreskrift kan även innehålla allmänna råd. Vägverkets författningssamling (VVFS) ingår och gäller som TSFS. VVFS 2007:305 och TSFS 2010:172, föreskrifter om vägmärken och andra anordningar, anger bland annat bestämmelser om textstorlekar och placering av vägmärken samt bedömningsgrunderna för vägvisning med lokaliseringssmärken till allmänna inrättningar mm.

Arbetet med att ta fram skyltkort för vägvisning med lokaliseringssmärken har utgått ifrån gällande förordningar, föreskrifter och Trafikverkets riktlinjer för vägvisning med lokaliseringssmärken¹ samt Vägars och Gators utformning² (VGU).

¹ TDOK 2013:0656

² För kommuner är VGU ett frivilligt och rådgivande dokument

Bedömningsgrunder

Bedömningsgrunderna för vägvisning med lokaliseringssmärken återfinns i föreskrifter om vägmärken och andra anordningar VVFS 2007:305 och TSFS 2010:172.

För vägvisning till inrättningar eller anläggningar finns några specifika paragrafer i TSFS 2010:172, se faktarutan nedan.

Märken bör inte sättas upp för vägvisning till mål som endast intresserar dem med särskilda förkunskaper, t ex religiösa rum, butiker eller andra typer av försäljningsställen. Grundregeln är att det får förutsättas att trafikanten själv gjort vissa förberedelser, t ex tagit reda på var inrättningen är belägen.

5 § Lokaliseringssmärken för vägvisning till inrättningar, anläggningar eller turistiskt intressanta mål mm får endast sättas upp från närmaste allmänna väg om inte annat anges för respektive märke. Om det behövs med hänsyn till trafiksäkerheten, mängden trafik till målet eller om det behövs av särskilda skäl får märket sättas upp längre från målet.

6 § Lokaliseringssmärke för vägvisning till inrättningar eller anläggningar eller turistiskt intressanta mål mm får inte sättas upp för vägvisning till en inrättning eller anläggning:

1. vid namngiven gata inom tätort
2. inom industriområde, handelsområde eller liknande som är namngivet och vägvisat
3. som är väl synligt med tydlig anslutning till vägen eller
4. i tätort där aktuell anläggning kan förväntas.

Om det behövs med hänsyn till trafiksäkerheten, mängden trafik till målet eller om det behövs av särskilda skäl får märket dock sättas upp. I fråga om lokaliseringssmärken för vägvisning till serviceanläggningar mm gäller dock 11 kap. 1 § andra stycket.

7 § Om antalet vägvisningsmål i en korsning blir för stort, bör lokaliseringssmärken för vägvisning främst sättas upp till mål av större allmänt intresse.

8 § Lokaliseringssmärken för vägvisning till inrättningar eller anläggningar bör endast sättas upp om anslutningen till väg som inte är enskild är anpassad till den trafik inrättningen eller anläggningen medför och antalet parkeringsplatser är tillräckligt.

9 § Är en inrättning eller anläggning tillfälligt stängd eller förutsättningarna för uppsättning av lokaliseringssmärken för vägvisning till inrättningar eller anläggningar i övrigt inte uppfyllda ska märkena tas ned. Lokaliseringssmärken till inrättningar som uppenbart är årstidsbundna behöver inte tas ned.

11 § Lokaliseringssmärken för vägvisning till inrättning eller anläggning av turistiskt intresse får endast sättas upp om inrättningen eller anläggningen är av särskilt intresse för de som i nöjes- eller avkopplingsyfte vistas utanför sin vanliga omgivning.

TSFS 2010:172, 8 kap.

Ansökan om vägvisning

Beslut om vägvisning fattas av väghållningsmyndigheten med stöd av 1 kap. 6 § och 8 kap. 5 § VMF. Kostnader för att ett lokaliseringsmärke för vägvisning sätts upp efter beslut/tillstånd betalas av den som begärt/ansökt om vägvisningen enligt 2 kap. 13a § VMF.

Utbildningskrav för arbete på väg

Entreprenör eller egen personal som utför markplacerad utmärkning, gruppansvariga för rörliga och intermittenta vägarbeten, utmärkningsansvariga samt BAS-P och BAS-U kräver, enligt Trafikverkets kompetenskrav för arbete på väg, utbildningsnivå för arbete på väg Nivå 3A (förekunskaper krävs från Nivå 1 och 2)³.

Krav på skylttillverkare av vägmärken

Sedan den 1 juli 2013 ska alla byggprodukter som omfattas av en harmoniserad standard ha en CE-märkning och en prestandadeklaration enligt EU:s byggproduktförordning⁴. Eftersom permanenta vägmärken omfattas av byggproduktförordningen och av den harmoniserande standarden, SS EN 12899-1:2007, bedöms det rimligt att krav på certifiering ska ställas på skylttillverkaren. Vägmärken ska ha CE-märkning.

³ TRV Arbete på väg TRVK apv TDOK 2012:86

⁴ Nr 305/2011

Placering av vägvisning

En grundläggande förutsättning för en fungerande vägvisning, oavsett om det handlar om statliga vägar eller kommunala gator, är att den bygger på en vägvisningsplan. Denna skyltplan är ett komplement till Järfälla kommuns vägvisningsplan.

Vägvisare

I syfte att vägvisningen längs gatunätet ska bidra till en mera stadsmässig utformning samt på sikt bidra till lägre drift- och underhållskostnader, föreslås att befintlig vägvisning placerade över körfälten i portal/fackverk tas bort på flera platser inom tätbebyggt område. Endast i komplicerade korsningssituationer behålls vägvisning på märke F8 körfältsvägvisare.

Med hänsyn till läge och den fysiska gatumiljöns utformning samt rådande trafikförhållanden inom tätbebyggt område bedöms tabellvägvisare (F6) vara att föredra som lokaliseringssmärke jämfört med orienteringstavla (F1) som kräver utrymme på grund av märkets storlek/yta. Orienteringstavla F1 bör inom tätbebyggt område sättas upp 50-100 meter före en korsning/cirkulationsplats. Tabellvägvisare F6 kan däremot sättas upp/placeras på kort avstånd från en korsning/cirkulationsplats (10-50 meter). Dessutom blir ytan på tabellvägvisare mindre än orienteringstavla, vilket är positivt då märket kräver mindre material vid tillverkning och därmed är mer kostnadseffektivt utifrån hållbarhetsaspekten. ägvisare i portal/fackverk.

Vid produktion av lokaliseringssmärke F6 tabellvägvisare är det viktigt att se till att varje körriktning läggs på ett eget band. På så sätt kan utbyte enklare ske vid eventuella förändringar; tillkommande eller utökningar av vägvisningsmål, vilket bidrar till att hålla kostnader för drift och underhåll nere. Tabellvägvisare bedöms inte påverka siktförhållandena negativt.

Vid behov kompletteras F6 tabellvägvisare med märke F21 körfältsindelning före korsning som visar lämpligt körfält för fortsatt färd. Märke F21 används normalt enbart vid korsningar med ovanlig körfältsindelning som inte kan förväntas av trafikanten. Märket anpassas till förhållandena på plats.

Körfältsvägvisare, F8.

Tabellvägvisare F6, till vänster, samt orienteringstavla F1, till höger.

Märke F21, körfältsindelning.

Storlek	Mått i meter
Mycket liten	0,10
Liten	0,15
Normal	0,20
Stor	0,30
Mycket stor	0,40

Föreskrivna textstorlekar.

Väg	Minsta textstorlek
1. Motorväg	Stor
2. Motorväg i trång miljö	Normal
3. Motortrafikled	Normal
4. Väg som inte är motorväg el. motortrafikled	Normal
5. Väg enl. 4 men med högsta tillåtna hastighet 70 km/h el lägre	Liten
6. Väg enl. 5 men i trång miljö med korta siktsträckor	Mycket liten

Textstorlekar beroende på tyg av väg.

Textstorlek

Läsbarheten är beroende av vägmärkets textstorlek. I VVFS 2007:305 samt TSFS 2010:172 finns föreskrivet olika textstorlekar beroende på vilken typ av väg som avses.

För vägvisning på lokaliseringsmärket körfältsvägvisare F8, placerade i portal/fackverk, används normalt textstorlek 0,20 meter (vid behov 0,30 meter). Dock används textstorlek 0,15 meter på körfältsvägvisare inom tätbebyggt område där högst tillåtna hastighet är 70 kilometer i timmen eller lägre.

Teckensnittet som ska användas är Tratex. Tratex är utvecklat för att ge maximal läsbarhet under de speciella förhållanden som råder på gatorna/vägarna.

Färgsättning

Lokaliseringsmärken inom tätbebyggt område¹ ska ha vit bottenfärg. Tillåtna plattor har färgerna blå, gul, brun eller orange. Med ”platta” avses här infogad yta i ett vägmärke, med annan färg än märkets bottenfärg.

Vägmärkesnummer är inte plattor och kan därför vara infogade på lokaliseringsmärken längs samtliga väg-/gatutyper och vägvisningsmål.

- Vit botten med svart versalgemen text och svarta symboler till inrättning/anläggning (exempel Barkarby handelsplats).
- Vit botten med svart versal text och svarta symboler till lokala mål i tätort (exempel JAKOBSBERG).

¹ Genom lokala trafikföreskrifter beslutat område. Här skiljer man på tätbebyggt område enligt SCB's definition och trafikjuridisk term tätbebyggt område.

För upplysning om allmänna inrättningar m.m.

Upplysning till allmänna inrättningar kan vara infogade i lokaliseringsmärke för vägvisning. Symbol för upplysning används med fördel istället för text. Önskas text ska symbol för upplysning placeras före text/namn på inrättning/anläggning, exempelvis upplysning om handelsområde med märke G10 och text Barkarby handelsplats.

Placering i höjd- och sidled utanför gata/väg

Föreskrifter om vägmärken och andra anordningar anger ett spann för längd-, höjd- och sidoplacering², men den exakta placeringen bör bestämmas på plats vid monteringsstillfället, då man kan se alla detaljer utifrån rådande förhållanden.

- Höjded (H): 1,0–2,5 meter (den högre höjden intill gc)
- Sidled (S): 0,3–4,0 meter (den lägre sidleden utanför gata/väg och 0,5 meter intill gc)
- Sidled (S), lokaliseringsmärken: 0,5–6,0 meter över gång- och cykelbana

Förekommer flera märken eller tilläggstavlor i samma uppsättning gäller höjdmåtten underkanten av det lägst placerade märket eller tavlan. Särskild hänsyn till höjdpaceringen ska tas längs gång- och cykelbanor.

Portalplacerad vägvisning på F8 körfältsvägvisare bör sättas upp med underkant 5,5 meter över vägbanan.

² VVFS 2007:305 och TSFS 2010:172

Placering före en korsning (längdled) inom tätbebyggt område

F5 Vägvisare bör inte sättas upp längre från korsningen än 10 meter.

F6 Tabellvägvisare bör sättas upp högst 50 meter före en korsning.

F8 Körfältsvägvisare placeras i befintliga portaler/fackverk, över de körfält som vägvisningen avser (ca 50 meter före korsningen).

F21 Körfältindelning före korsning placeras på lämplig plats mellan F6 tabellvägvisare och korsningen (inbördes ordning mellan märkena F6 och F21).

Exakt placering i längdled bör bestämmas på plats vid monteringsstillfället, då man kan se alla detaljer utifrån rådande förhållanden. Dock kan befintlig vägvisnings placeringar i portal/fackverk och sidoplacerad markmontage i längdled från korsningar användas i stor utsträckning.

Placering i anslutning till korsning

F5 Vägvisare får sättas upp på vänster sida och behöver då inte vara uppsatt på höger sida. Vägvisare placeras på kort avstånd och bör inte sättas upp längre från korsningen än 10 meter. Placeras flera vägvisare över varandra ska kanten mot gatan vara rak.

Reflexmaterial på lokaliseringsskylt

Vägmärken och andra anordningar ska enligt VVFS 2007:305 vara retroreflekterande.

För lokaliseringsskylt rekommenderas att reflexmaterial High Intensity (HI) eller Diamond Grade (DG) används. HI och DG är ett reflexmaterial som ökar vägmärkens synlighet. Luminansutbytet för personbils- och lastbilsförare är på mycket god nivå, vilket tillgodoser behovet av god funktion för alla trafikanter som vägvisningsmålen genererar. Reflex

HI och DG har en hållbarhet på minst 20 år, vilket bedöms vara ett ekonomiskt fördelaktigt alternativ.

I Järfälla ska DG användas till samtliga vägmärken för vägvisning.

För större montage av lokaliseringsskylt blir det extra viktigt att montera dessa med 5 graders vinkling från gatan för att motverka bländning av retroreflektion.

Stolpar/fundament för lokaliseringsskylt

Befintliga stolpar och fundament kan eventuellt till viss del återanvändas, men kontroll bör genomföras innan beställning av ny vägvisning sker.

Beräkningsunderlag ska begäras av skylttillverkaren så att ny uppsättningsanordning, såsom stolpar/fundament mm, stämmer överens med skyltens mått/storlek samt med hänsyn till snö- och vindlast.

Nedan följer en lathund på vilken storlek på stolpe/fundament som kan passa till viss märkesstorlek för vägvisning:

Skyltstorlek	Stolpe/fundament
1-2 m ²	60 mm
2-4 m ²	80 mm
4-6 m ²	100 mm
6 m ²	Fackverksstolpe

Fästen, enkelklamrar anpassas till stolprörets storlek. Antalet enkelklamrar är beroende på antalet band med vägvisning, d v s märken som ska placeras på samma stolpe. Vanligast beräknas två enkelklamrar per märke.

NYKÖPING 23

Vägvisare F5.

Märke Handelsområde G10.

Skyltkortsförteckning

Lokaliseringsmärkenas plats redovisas under rubrik Placering i specifikationen av märkena, se bilagor skyltkortsförteckning. I specifikationen för placering av lokaliseringmärken för biltrafik används siffror med numrering enligt stamgrenplan, Nr 1, Nr 2 osv. och specifikt märkes läge/placering visas enligt numrering Nr 1:1, 1:2, Nr 2:1, 2:2 osv.

Samtliga lägen/placeringar för vägvisning med lokaliseringmärken redovisas på karta i dwg-format och MapInfo samt ritningsförteckning, se bilagor.

Storlek på lokaliseringmärke, oavsett märkestyp, redovisas var för sig, men utgår från textstorlek 0,15 meter enligt gällande förordning/föreskrifter. Vid produktion av lokaliseringmärke F6 tabellvägvisare är det viktigt att se till att varje körriktning läggs på ett eget band. Därmed kan utbyte enklare ske vid eventuella förändringar; tillkommande eller utökningar av vägvisningsmål, vilket bidrar till att hålla kostnader för drift och underhåll nere.

JÄRFÄLLA KOMMUN